گاج

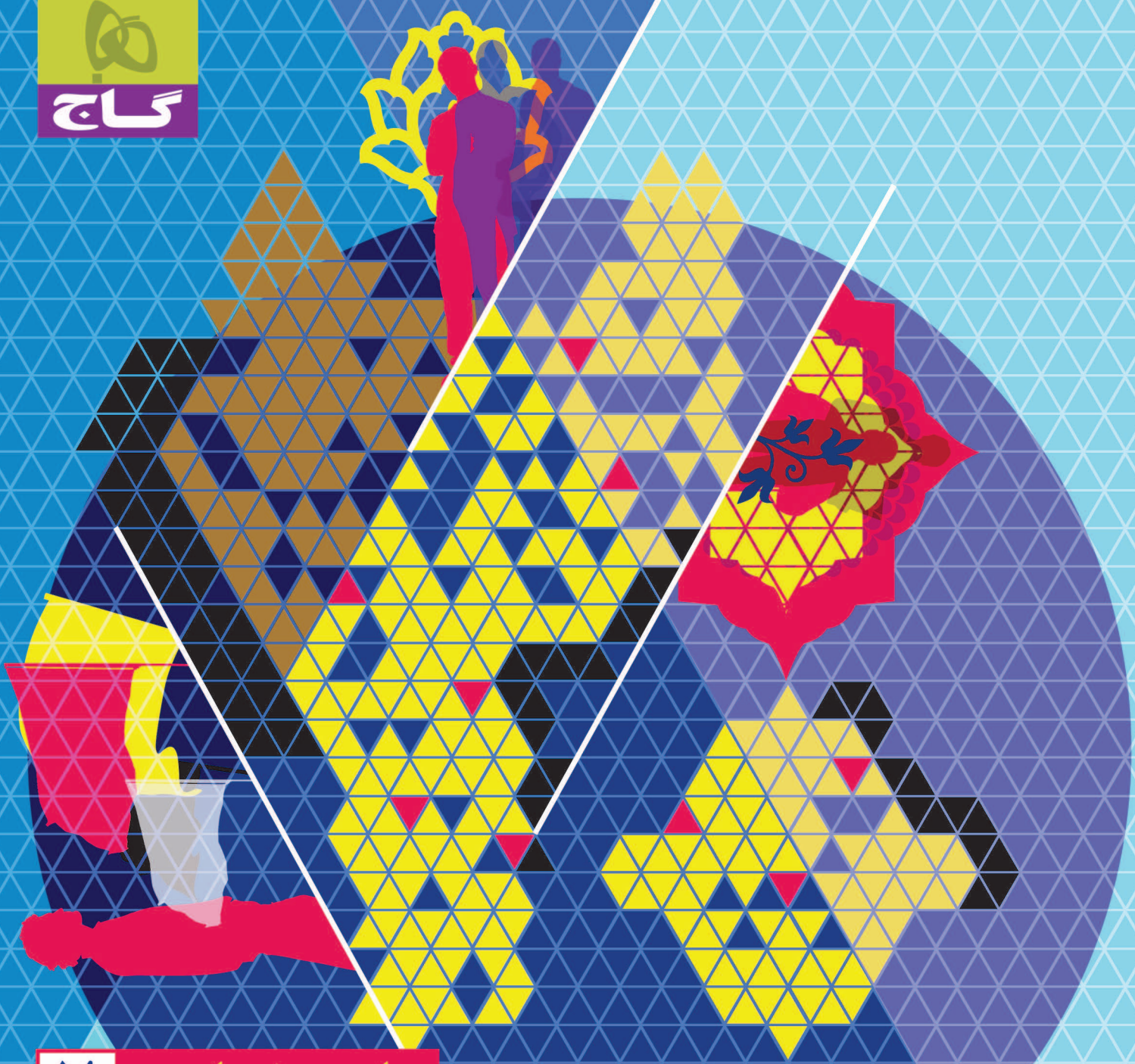

فرمول بیست

جامعه‌شناسی ۲

پایه یازدهم

رشته علوم انسانی

مؤلف: امین مشمول

با همکاری و نظارت: الهه همایون‌زاده

فرمول بیست

۶۰	۱۷۰۰	۶
صفحه درسنامه	پرسش تشریحی	نمونه امتحانی

+۱:۳۰′

فیلم آموزشی ویژه شب امتحان

9 786220 308539

تهران، میدان انقلاب
نبش بازارچه کتاب
www.gajmarket.com

پیشگفتار

تقدیم به پدر و مادرم

دوست من، سلام

امیدوارم الآن که می‌خوای خوندن این کتاب رو شروع کنی، وقت کافی برای مرور و دوره داشته باشی و دقیقاً شب امتحان نباشه و حسابی این کتاب رو مرور کنی، راستش این درس نیاز به مرور و دوره داره و امیدوارم که وقت کافی داشته باشی!

مطمئناً جامعه‌شناسی یازدهم رو تا الآن همراه با معلم خوندی و مطالب دستت اومده اما خب کاملاً مدل تدریس، سؤالات و امتحان کلاسی معلم با امتحان نهایی متفاوته و ممکنه که معلم در کلاس مطلبی رو حذف کنه یا سؤالی رو طرح نکنه و همون مطلب در امتحان نهایی ازش سؤال طرح بشه؛ برای اینکه دستت بیاد چی به چیه بیا دو تا فرض زیر رو بررسی کنیم:

حالت اول: کتاب فرمول بیست رو از ابتدای سال تحصیلی تهیه کردی و می‌خوای نمرهٔ عالی بگیری!

حالت دوم: کتاب فرمول بیست رو چند روز مونده به امتحان نهایی تهیه کردی و وقت زیاد نداری و داری فکر می‌کنی که حالا چه کاری کنی!

توصیه‌ام برای بچه‌های حالت اول اینه که این کتاب رو با معلم پیش ببرن و درسنامهٔ این کتاب رو دقیق مطالعه کنن و خط به خط جلو برن. توی درسنامه با استفاده از ایستگاه‌های سؤال، کار از محکم کاری عیب نمی‌کند و یک روز مونده به امتحان نهایی چی بخونم؟ سعی کردیم بهت حین مطالعه تلنگر بزنیم تا حواستو بیشتر جمع کنی. بعد برو سراغ سؤالات، که سعی کردیم تمام سؤالات رو پوشش بدیم و هر سؤالی رو هم که گیر کردی، باید بری سراغ پاسخش دیگه!!!

حالا بریم سراغ حالت دوم، حالا تکلیف شمایی که وقت نداری چیه؟! اول در همون چند روز مونده به امتحان نهایی کتاب درسی رو ول کن و کلاً درسنامه و سؤالات کتاب فرمول بیست رو بخون که حتماً با مطالعهٔ این کتاب در همون چند روز مونده به امتحان نهایی خیلی کمکت می کنه؛ و اگه وقت نکری که درسنامه‌ها رو بخونی حتماً **«یک روز مونده به امتحان نهایی چی بخونم؟!»** رو بخون و برو سراغ سؤالات. اگه اینجوری عمل کنی حتماً نمره قابل قبولی می‌گیری!

کتابی که در دست دارید منبع جامع و مانعی برای امتحان نهایی درس جامعه‌شناسی است. ما در این کتاب سعی کرده‌ایم تمام صورت‌های مختلف سؤالات رو برات بیاریم تا در روز امتحان نهایی سؤالی برات غریبه نباشه و بتونی تمام سؤالات را جواب بدی و همچنین با آوردن درسنامه‌هایی به صورت تیتروار، نموداری، جدولی و . . . جذابیت ویژه‌ای برای شما عزیزان ایجاد کنیم.

به امید موفقیتت!

amin.mashmol@gmail.com

امین مشمول

فهرست

درس اول: جهان فرهنگی

درس دوم: فرهنگ جهانی

درس سوم: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱

درس چهارم: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

درس پنجم: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب

درس ششم: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب

درس هفتم: جامعهٔ جهانی

درس هشتم: تحولات نظام جهانی

درس نهم: جهان دوقطبی

درس دهم: جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

درس یازدهم: بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی

درس دوازدهم: بحران‌های معرفتی و معنوی

درس سیزدهم: سرآغاز بیداری اسلامی

درس چهاردهم: انقلاب اسلامی ایران، نقطهٔ عطف ...

درس پانزدهم: افق بیداری اسلامی

درسنامه	سؤالات	پاسخ	بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
۶	۱۰	۱۳۶	۲/۵ نمره	۱ نمره
۱۴	۱۸	۱۳۷	۲/۵ نمره	۱ نمره
۲۲	۲۶	۱۳۹	۲/۵ نمره	۱ نمره
۳۱	۳۴	۱۴۱	۲/۵ نمره	۱ نمره
۳۸	۴۳	۱۴۳	۲/۵ نمره	۱ نمره
۴۹	۵۴	۱۴۶	۲/۵ نمره	۱ نمره
۵۹	۶۳	۱۴۹	۲/۵ نمره	۱ نمره
۶۷	۷۲	۱۵۱	۲/۵ نمره	۱ نمره
۷۶	۷۹	۱۵۳	—	۲ نمره
۸۴	۸۷	۱۵۵	—	۱/۵ نمره
۹۲	۹۵	۱۵۸	—	۱/۵ نمره
۹۹	۱۰۲	۱۵۹	—	۱/۵ نمره
۱۰۶	۱۱۰	۱۶۲	—	۲ نمره
۱۱۶	۱۲۰	۱۶۴	—	۱/۵ نمره
۱۲۵	۱۳۰	۱۶۷	—	۲ نمره

امتحان نهایی

آزمون ۱: نوبت اول ۱۷۲

آزمون ۲: نوبت دوم ۱۷۴

آزمون ۳: نوبت دوم ۱۷۷

آزمون ۴: نوبت دوم ۱۷۹

آزمون ۵: نوبت دوم ۱۸۲

آزمون ۶: نوبت دوم ۱۸۴

پاسخ‌نامهٔ تشریحی آزمون ۱ تا ۶ ۱۸۶

شب امتحان

نوبت اول

نوبت دوم

بخش ۱

درسنامه

و سؤالات تشریحی

درس اول

جهان فرهنگی

در این درس می‌خوانیم

در این درس با مفاهیمی مانند جهان انسانی، جهان طبیعی و جهان فرهنگی آشنا می‌شویم. همچنین در رابطه با روابط متقابل میان آن‌ها و نیز دیدگاه‌های مختلفی که وجود دارد مطالبی خواهیم آموخت.

مشاوره

بارم این درس در امتحانات نوبت اول، ۲/۵ نمره و در نوبت دوم ۱ نمره می‌باشد.

جهان انسانی

- پدیده‌هایی که در اطراف ما وجود دارند، در مجموعه‌های بزرگی دسته‌بندی می‌شوند. به این مجموعه‌ها به دلیل **اهمیت** و **گستردگی** که دارند، «جهان» گفته می‌شود؛ یکی از این جهان‌ها، جهان انسانی است.
- جهان انسانی یعنی هر چه را که انسان با اندیشه و عمل خود پدید می‌آورد و محصول زندگی انسان است.
- جهان انسانی به دو بخش تقسیم می‌شود: ۱ جهان فردی یا ذهنی ۲ جهان اجتماعی یا فرهنگی

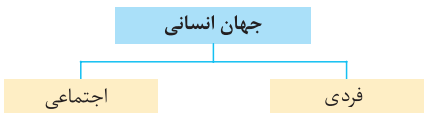

جهان فردی یا جهان ذهنی

- جهان فردی همان جهان ذهنی است.
- جهان فردی یا ذهنی به زندگی **شخصی** و **فردی** انسان‌ها باز می‌گردد.
- ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها مربوط به جهان ذهنی یا فردی آن‌ها است.

نکته

جهان فردی، جهانی است که در آن فقط خودمان وجود داریم و افراد دیگر با ما در آن شریک نیستند، زیرا هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربیات و خلقیات ویژه‌ای داریم که فرد دیگری در آن‌ها شریک نیست.

بخش فردی جهان انسانی؛ سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.

جهان اجتماعی یا جهان فرهنگی

- جهان اجتماعی، همان جهان فرهنگی است.
- جهان اجتماعی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را در بر می‌گیرد.
- جهان اجتماعی دارای هویت فرهنگی است.

نکته

جهان اجتماعی، جهانی است که زندگی اجتماعی انسان‌های دیگر را هم در برمی‌گیرد و حاصل تعاملات اجتماعی و گروهی است.

مثال ۱ برای انجام یک پروژهٔ ادبی، به صورت گروهی فعالیت می‌کنیم.
۲ وقتی کتابی می‌نویسیم و یا نمایشنامه‌ای را به روی صفحه می‌بریم.

فرهنگ

- شیوهٔ زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.
- محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

نکته

وقتی می‌خواهیم کاری در زندگی اجتماعی خود انجام بدهیم نیازمند یک آگاهی مشترک هستیم. به عنوان مثال، اگر بخواهیم یک پروژهٔ ادبی را به صورت گروهی انجام بدهیم همهٔ اعضای گروه باید به زبان فارسی مسلط باشند و اگر یک نفر از اعضای گروه خارجی باشد و مسلط به زبان فارسی نباشد، کار اجتماعی مختل می‌شود.

ایستگاه سؤال

۱. جهان ذهنی انسان محصول زندگی اجتماعی انسان است. (درست / نادرست)

۲. جهان ذهنی مربوط به ..... است.

۳. جهان اجتماعی دارای هویت ..... است.

۴. شیوهٔ زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد. (جهان اجتماعی ☐ فرهنگ ☐)

پاسخ ۱. نادرست (جهان انسانی) ۲. زندگی شخصی و فردی ۳. فرهنگی ۴. فرهنگ

مرز جهان ذهنی و فرهنگی

- هر کاری که فقط محدود به خود فرد باشد، مربوط به جهان فردی یا ذهنی است و هر کاری که در مواجهه با دیگران انجام شود و افراد دیگر هم در آن شریک باشند، مربوط به جهان اجتماعی یا فرهنگی است.
- وقتی فرد دربارهٔ موضوع خاصی می‌اندیشد، در محدودهٔ فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

ارتباط میان جهان ذهنی و جهان فرهنگی

- بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد؛ یعنی هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازهٔ بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را به وجود می‌آورد.

جهان ذهنی ⟷ جهان فرهنگی

مثال ۱ وقتی فردی درون‌گرا است سعی می‌کند در جهان فرهنگی قرار بگیرد که متناسب با روحیهٔ او باشد، نه فرهنگی که همهٔ اعضای آن برون‌گرا هستند.

۲ اخلاق ورزشکاران جهان اسلام، اخلاق پهلوانی و شکوفا کردن ارزش‌های انسانی می‌باشد ولی اخلاق ورزشی جدید کسب رتبهٔ اول و گرفتن مدال طلا است که باید برای آن سعی و تلاش بسیار کرد.

ایستگاه سؤال

۱. هر کاری که فقط محدود به فرد باشد مربوط به ..... است.

۲. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و ..... در ذهن افراد به وجود می‌آورد.

۳. وقتی فرد تصمیم خود را به صورت نوشته در بیاورد از جهان اجتماعی به فردی وارد می‌شود. (درست / نادرست)

پاسخ ۱. جهان ذهنی یا فردی ۲. خصوصیات ذهنی ۳. نادرست (از جهان فردی به اجتماعی)

وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

گفت‌وگو کنید

دربارهٔ راه‌های ورود یک اندیشهٔ فردی به حوزهٔ فرهنگ گفت‌وگو کنید.

پاسخ یک فرد می‌تواند از طریق گفتار و نوشتار اندیشهٔ خود را به صورت نوشتن کتاب، سخنرانی کردن و بیان عقاید خود به دیگران انتقال دهد. طرح اندیشه‌های فردی در رسانه‌های جمعی، مکتوب کردن اندیشه‌های خود، حضور در جلسه‌های سخنرانی، دفاع از پایان‌نامه و ارائهٔ مقاله‌های علمی از دیگر راه‌های ورود اندیشهٔ فردی به حوزهٔ فرهنگ است.

جهان تکوینی

- جهان تکوینی، محصول زندگی اجتماعی انسان نیست و پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از اراده و خواست انسان است.
- جهان تکوینی در مقابل جهان انسانی قرار دارد.

دیدگاه‌های مختلف دربارهٔ جهان تکوینی

دیدگاهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند	دیدگاه متفکران مسلمان
• طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند. • جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند. • از نظر این گروه سه جهان وجود دارد: ۱ جهان طبیعت ۲ جهان ذهن ۳ جهان فرهنگی	• جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌کنند (جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند.) • جهان تکوینی را به دو جهان ۱ طبیعت و ۲ فوق طبیعت تقسیم می‌کنند. • از چهار جهان؛ ۱ ذهنی ۲ فرهنگی ۳ طبیعت و ۴ فوق طبیعت سخن می‌گویند.

ایستگاه سؤال

۱. چرا جهان تکوینی مستقل از اراده و خواست انسان است؟

۲. متفکران مسلمان، جهان طبیعت را بخشی از ..... می‌دانند.

۳. دیدگاه گروهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند. (درست / نادرست)

پاسخ ۱. چون پیش از انسان‌ها هم بوده است. ۲. جهان تکوینی ۳. درست

با هم تکمیل کنید

با توجه به جهان‌هایی که تاکنون از آن‌ها سخن گفته‌ایم، نمودار زیر را کامل کنید.

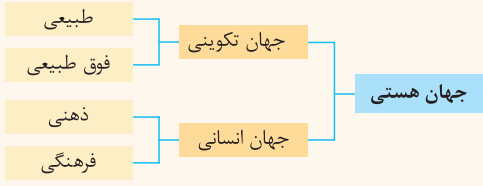

دیدگاه‌های مرتبط با تعامل جهان تکوینی و انسانی

دیدگاه اول	نمودار
• اولویت را به جهان طبیعت می‌دهند و جهان تکوینی را محدود به جهان طبیعت می‌کنند. • جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. • از نظر آنان ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارد و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. درنتیجه: تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی وجود ندارد و نادیده گرفتن تفاوت بین این دو علم، باعث سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.	
دیدگاه دوم	**نمودار**
• جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند و به جهان فرهنگی اهمیت می‌دهند؛ در نتیجه، جهان ذهنی و تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. • جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آن‌ها می‌دانند. • جهان تکوینی را مادهٔ خامی برای دخل و تصرف فرهنگ و جوامع مختلف می‌دانند.	

دیدگاه سوم	نمودار
● هر سه جهان فرهنگی، ذهنی و تکوینی را با اهمیت و مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. ● مربوط به دیدگاه قرآن کریم است. **در دیدگاه قرآن کریم:** ● جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ● ادراک و آگاهی محدود به انسان نیست و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. ● قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. ● جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.	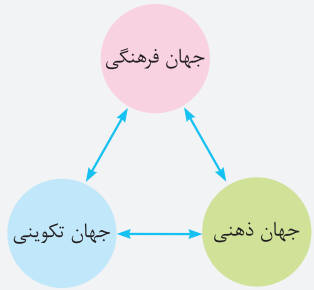

ایستگاه سؤال

۱. در دیدگاه قرآنی جهان تکوینی محدود به ..... نیست.

۲. در دیدگاه اول ذهن افراد و فرهنگ هویتی ..... و ..... دارد.

۳. در دیدگاه دوم و در ارتباط با تعامل جهان‌های مختلف با یکدیگر، اولویت با کدام جهان است؟

پاسخ ۱. طبیعت ۲. طبیعی و مادی ۳. فرهنگی

کار از محکم‌کاری عیب نمی‌کند!

- از منظر قرآن، اگر انسان‌ها اخلاق الهی داشته باشند و جامعه، فرهنگ توحیدی داشته باشد؛ جهان تکوینی درهای برکات خود را بر روی آن‌ها می‌گشاید.
- اگر جامعه هویت مشترکانه داشته باشد:
  ۱ زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌مانند.
  ۲ ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.
- قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند «اغلال و سلاسل» می‌نامد.
- اغلال و سلاسل، زنجیرهایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.

یک روز مونده به امتحان چی بخونم؟

- جهان انسانی یعنی هر چه را که انسان با اندیشه و عمل خود پدید می‌آورد و محصول زندگی انسان است.
- جهان انسانی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود:
- بخش فردی جهان انسانی، به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد که از آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌شود.
- بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را در بر می‌گیرد و از آن با عنوان جهان فرهنگی یاد می‌کنند.
- جهان تکوینی، محصول زندگی اجتماعی انسان نیست و پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از اراده و خواست انسان است.
- دیدگاهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند؛ طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و جهان انسانی را به جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.
- متفکران مسلمانان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌کنند بلکه جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند.
- دیدگاه‌های مختلف در مورد تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی:
- دیدگاه اول: جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و جهان طبیعت را مهم از جهان ذهنی و فرهنگی می‌دانند.
- دیدگاه دوم: جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند و به جهان فرهنگی اهمیت می‌دهند.
- دیدگاه سوم: هر سه جهان فرهنگی، ذهنی و تکوینی را با اهمیت و مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

درس ۱

سؤالات تشریحی

جهان فرهنگی

سؤالات صحیح / غلط

۱. هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید آید مربوط به جهان فرهنگی است.
۲. جهان ذهنی دارای هویت فرهنگی است.
۳. بخش فردی جهان انسانی دارای سه بُعد ذهنی، اخلاقی و روانی است.
۴. جهان ذهنی بخش اجتماعی جهان انسانی است.
۵. فرهنگ شیوهٔ زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.
۶. هنگامی‌که فرد دربارهٔ موضوع خاصی می‌اندیشد، در محدودهٔ جهان اجتماعی قرار دارد.
۷. هر نوع عقیده و اخلاقی، فرهنگ متناسب با خود را به وجود می‌آورد.
۸. بین بخش ذهنی و فرهنگی جهان اجتماعی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
۹. وقتی فرد خواسته‌های خود را به زبان می‌آورد در محدودهٔ اجتماعی قرار دارد.
۱۰. جهان تکوینی مستقل از اراده و خواست انسان است.
۱۱. جهان تکوینی محصول زندگی اجتماعی انسان است.
۱۲. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد.
۱۳. گروهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، آن را هم‌ارزش با جهان انسانی می‌دانند.
۱۴. از نظر گروهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، سه جهان وجود دارد.
۱۵. در دیدگاه دوم که مربوط به متفکران مسلمان است، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
۱۶. در دیدگاه اول ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و معنوی دارد.
۱۷. در دیدگاه دوم جهان ذهنی و تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهد.
۱۸. در دیدگاه قرآن کریم، ادراک و آگاهی محدود به انسان نیست و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند، رفتاری حکیمانه دارد.
۱۹. طرفداران دیدگاه اول تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند.
۲۰. از منظر قرآن کریم، هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها سرباز می‌زنند.
۲۱. اغلال و سلاسل، زنجیرهایی هستند که انسان را تنها در آخرت به بند می‌کشند.

سؤالات جای خالی

۲۲. مجموعه‌ها به دلیل گستردگی و اهمیتی که دارند، ..... نامیده می‌شوند.
۲۳. ابعاد ذهنی، اخلاقی و ..... به جهان ..... باز می‌گردد.
۲۴. جهان انسانی محصول ..... است و هر چه با ..... پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد.
۲۵. می‌توان گفت ..... محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.
۲۶. جهان ذهنی مربوط به جهان ..... است.
۲۷. بخش فردی جهان انسانی دارای سه بعد ..... ، ..... و ..... است.
۲۸. در حقیقت ..... محصول زندگی اجتماعی انسان نیست.
۲۹. از نظر متفکران مسلمان ..... بخشی از جهان تکوینی است.
۳۰. در دیدگاه اول، علوم مربوط به جهان‌ها نظیر علوم ..... است.
۳۱. در دیدگاه دوم جهان ..... و ..... اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر ..... از دست می‌دهند.
۳۲. از نظر قرآن کریم، جهان تکوینی بر اساس ..... با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
۳۳. از منظر قرآن کریم، اگر انسان‌ها ..... داشته باشند و جامعه نیز فرهنگ ..... داشته باشد؛ جهان ..... درهای برکات را بر روی آن‌ها می‌گشاید.
۳۴. در دیدگاهی که جهان تکوینی محدود به طبیعت است، جهان ..... را مهم‌تر از جهان ..... و ..... می‌دانند.
۳۵. در دیدگاهی که طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند، جهان انسانی را به جهان ..... و ..... تقسیم می‌کنند.
۳۶. وقتی فردی دربارهٔ موضوع خاصی می‌اندیشد در محدودهٔ ..... قرار دارد، ولی هنگامی‌که اندیشهٔ خود را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند به ..... وارد می‌شود.
۳۷. بخش فردی جهان انسانی را ..... و بخش اجتماعی آن را ..... می‌نامند.

سؤالات چهارگزینه‌ای

۳۸. کدام گزینه در مورد جهان فردی صحیح نیست؟

۱) جهان ذهنی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد.

۲) ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش باز می‌گردد.

۳) این جهان، جهانی است که همه در آن وجود داریم و در برخی موارد با افراد دیگر در آن شریک هستیم.

۴) جهان فردی همان جهان ذهنی است.

۳۹. کدام گزینه در مورد جهان اجتماعی صحیح است؟

۱) زندگی اجتماعی و فردی انسان‌ها را در برمی‌گیرد.

۲) این جهان هویتی فرهنگی دارد و فرهنگ محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

۳) جهان اجتماعی همان جهان فردی و فرهنگی است.

۴) جهانی است که انسان‌های دیگر با ما در آن شریک نیستند.

۴۰. فرد چگونه می‌تواند از جهان ذهنی به جهان فرهنگی وارد شود؟

۱) وقتی فردی دربارهٔ موضوع خاصی می‌اندیشد، در محدودهٔ فردی قرار دارد، ولی هنگامی که براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۲) وقتی فردی در مورد مسائلی که دربارهٔ آن با دیگران رفتار می‌کند، بیندیشد می‌تواند وارد جهان فرهنگی شود.

۳) مرز جهان ذهنی و جهان فرهنگی با اقدام فرد می‌تواند تغییر کند. مثلاً فرد در مورد مسائلی که با دیگران در میان می‌گذارد در مورد آن بیندیشد.

۴) مسائلی که افراد دیگر با ما در آن شریک هستند، مربوط به جهان ذهنی است که فرد هنگامی که براساس آن با دیگران رفتار می‌کند وارد جهان فرهنگی می‌شود.

۴۱. کدام گزینه در مورد ارتباط جهان ذهنی و جهان فرهنگی، صحیح است؟

۱) وقتی فردی برون‌گرا است سعی می‌کند در جهان فرهنگی قرار بگیرد که همهٔ اعضای آن درون‌گرا هستند.

۲) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات اجازهٔ بروز می‌دهد.

۳) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان اجتماعی تعارض و ناهماهنگی وجود دارد.

۴) یک فرد می‌تواند از طریق گفتار و نوشتار اندیشهٔ خود را در قالب یک کتاب بیاورد که این موضوع عدم هماهنگی بین دو جهان را بیان می‌کند.

۴۲. کدام گزینه در مورد مقایسهٔ جهان انسانی و جهان تکوینی نادرست است؟

۱) جهان انسانی محصول زندگی انسان است و با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید.

۲) جهان تکوینی پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از اراده و خواست انسان است.

۳) از بخش فردی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی یاد می‌کنند.

۴) جهان تکوینی برخلاف جهان انسانی، محصول زندگی اجتماعی انسان نیست.

۴۳. در مورد دیدگاه تعامل میان جهان تکوینی و انسانی کدام گزینه نادرست است؟

۱) طرفداران دیدگاه اول تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند و نادیده گرفتن تفاوت بین این دو علم، باعث سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.

۲) طرفداران دیدگاه دوم، جهان تکوینی را مادهٔ خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند.

۳) در دیدگاه سوم، ادراک و آگاهی محدود به انسان نیست و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۴) در دیدگاه اول، ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارد و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم انسانی است.

کشف ارتباط

۴۴. هریک از عبارات سمت راست به کدام‌یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است.)

عبارات	مفاهیم
۱) محصول زندگی اجتماعی انسان نیست و پیش از انسان هم بوده است و وجود آن مستقل از ارادهٔ انسان است.	الف) جهان ذهنی
۲) مربوط به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها است.	ب) جهان تکوینی
۳) دیدگاه دوم، این جهان را مهم‌تر و با اهمیت می‌داند.	ج) فرهنگ
۴) این بخش از جهان اجتماعی دارای هویت فرهنگی است.	د) جهان اجتماعی
	هـ) جهان فرهنگی

۴۵. با توجه به عبارت‌های داده شده، جاهای خالی را تکمیل کنید.

(ج)	دیدگاه دوم در مورد تعامل جهان انسانی و تکوینی	جهان تکوینی	(ب)
شیوهٔ زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.	(الف)	(د)	جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند و از چهار جهان سخن می‌گویند.

۴۶. با توجه به شکل به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی چه رابطه‌ای وجود دارد؟

ب) چگونه یک تصمیم از بخش ذهنی به بخش فرهنگی انتقال می‌یابد؟

ج) پیامد عبارت «هر فرهنگ نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد»، چیست؟

۴۷. هرکدام از موارد زیر مربوط به کدام نمودار است؟

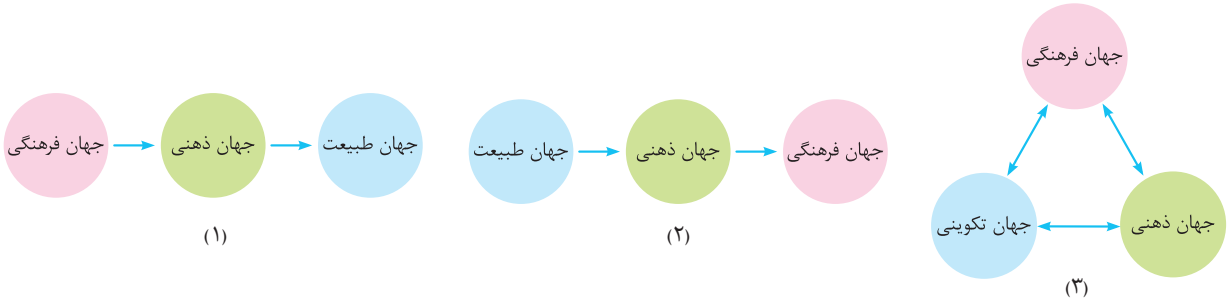

الف) ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

ب) ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و با جوامع و افراد انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

ج) جهان تکوینی مادهٔ خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۴۸. نمودار مقابل را کامل کنید.

سؤالات پاسخ کوتاه

۴۹. بخش فردی جهان انسانی، دارای چه ابعادی است؟

۵۰. جهان انسانی محصول چیست؟

۵۱. کدام بخش جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربر می‌گیرد؟

۵۲. جهان انسانی با چه چیزی به وجود می‌آید؟

۵۳. مجموعه‌ها به چه دلیل، جهان نامیده می‌شوند؟

۵۴. جهان انسانی به چند بخش تقسیم می‌شود؟ ذکر کنید.

۵۵. کدام بعد جهان انسانی دارای هویت فرهنگی است؟

۵۶. بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی را چه می‌نامند؟

۵۷. محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها، چه نام دارد؟

۵۸. آیا ما در تجربیات و دانسته‌های خود با افراد دیگر شریک هستیم و تجربیات و دانسته‌های ما مربوط به کدام نوع جهان انسانی است؟

۵۹. چه هنگامی در محدودهٔ جهان فردی و ذهنی قرار داریم؟

۶۰. انسان چه هنگامی وارد جهان فرهنگی می‌شود؟

۶۱. وقتی فردی ایدهٔ خود را برای حل مسئله‌ای بیان می‌کند، به کدام جهان انسانی وارد می‌شود؟

۶۲. سه دانش‌آموز که در یک مسابقه موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند، به کدام جهان انسانی وارد شده‌اند؟

۶۳. بین دو جهان ذهنی و فرهنگی چه نوع رابطه‌ای وجود دارد؟

۶۴. هر فرهنگ چگونه در ذهن افراد به وجود می‌آید؟

۶۵. در مقابل جهان انسانی چه جهانی وجود دارد؟

۶۶. کدام جهان مستقل از اراده و خواست انسان است؟

۶۷. متفکران مسلمان جهان طبیعت را بخشی از کدام جهان می‌دانند؟

۶۸. چرا انسان نمی‌تواند در جهان تکوینی، قانونی درست وضع کند؟

۶۹. گروهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، طبیعت را در مقابل کدام جهان قرار می‌دهند؟

۷۰. جهان تکوینی شامل چه بخش‌هایی است؟

۷۱. دیدگاه متفکران مسلمان در مورد جهان تکوینی چیست و از چند جهان سخن می‌گویند؟ ذکر کنید.

۷۲. در کدام دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آن‌ها می‌دانند؟

۷۳. طرفداران کدام دیدگاه تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند؟

۷۴. در کدام دیدگاه جهان تکوینی مادهٔ خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها است؟

۷۵. در دیدگاه اول علوم مربوط به فرهنگ و ذهن افراد نظیر کدام علوم است؟

۷۶. نادیده گرفتن تفاوت بین علوم طبیعی و علوم انسانی چه پیامدی دارد؟

۷۷. در کدام دیدگاه ادراک و آگاهی محدود به انسان نیست؟

۷۸. در کدام دیدگاه جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت می‌شود؟

۷۹. در کدام دیدگاه هیچ جهانی نسبت به جهان دیگر برتری ندارد؟

سؤالات پاسخ بلند

۸۰. جهان انسانی چیست؟

۸۱. بخش فردی جهان انسانی چیست و دارای چه ابعادی است؟

۸۲. انسان چه زمانی در محدودهٔ جهان ذهنی و فردی قرار دارد و چه زمانی وارد جهان فرهنگی می‌شود؟

۸۳. کدام بخش از جهان انسانی هویت فرهنگی دارد؟ شرح دهید.

۸۴. چرا جهان اجتماعی را جهان فرهنگی نیز می‌نامند؟

۸۵. چه رابطه‌ای میان جهان ذهنی و فرهنگی جهان انسانی وجود دارد؟ شرح دهید.

۸۶. منظور از جهان تکوینی چیست؟

۸۷. گروهی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، طبیعت را در مقابل چه جهانی قرار می‌دهند؟ و از چند جهان سخن می‌گویند؟ (به ترتیب)

۸۸. دیدگاه متفکران جهان اسلام نسبت به جهان تکوینی چگونه است؟

۸۹. دیدگاهی که به جهان فرهنگی اهمیت می‌دهد را شرح دهید و شکل آن را ترسیم کنید.

۹۰. دیدگاهی که تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیست، مربوط به کدام یک از دیدگاه‌های سه‌گانه است؟ پیامد این بی‌تفاوتی چه پیامدی به دنبال دارد؟

۹۱. دیدگاهی را که هر سه جهان را با اهمیت و مهم و در تعامل با یکدیگر می‌داند شرح دهید و بنویسید این دیدگاه مربوط به چه کسانی است؟

۹۲. پیامد برخورداری افراد و فرهنگ جامعه از هویت مشترکانه چیست؟

بخش ۲

پاسخ‌نامه

درس ۱ جهان فرهنگی

۱ | غلط (جهان انسانی)
۲ | غلط (جهان اجتماعی یا فرهنگی)
۳ | صحیح
۴ | غلط (بخش فردی)
۵ | غلط (کلمهٔ فردی در این عبارت نادرست است.)
۶ | غلط (جهان فردی)
۷ | صحیح
۸ | صحیح
۹ | صحیح
۱۰ | صحیح
۱۱ | غلط (نیست)
۱۲ | صحیح
۱۳ | غلط (طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.)
۱۴ | صحیح
۱۵ | صحیح
۱۶ | غلط (مادی)
۱۷ | صحیح
۱۸ | صحیح
۱۹ | صحیح
۲۰ | صحیح
۲۱ | غلط (در دنیا و آخرت)
۲۲ | جهان
۲۳ | روانی - فردی یا ذهنی
۲۴ | زندگی انسان - اندیشه و عمل
۲۵ | فرهنگ
۲۶ | فردی
۲۷ | ذهنی - اخلاقی - روانی
۲۸ | جهان تکوینی
۲۹ | جهان طبیعت
۳۰ | طبیعی
۳۱ | ذهنی - تکوینی - جهان فرهنگی
۳۲ | حکمت و خواست خداوند
۳۳ | اخلاق الهی - توحیدی - تکوینی
۳۴ | طبیعت - ذهنی - فرهنگی
۳۵ | ذهنی - فرهنگی
۳۶ | جهان فردی و ذهنی - جهان فرهنگی
۳۷ | جهان ذهنی - جهان فرهنگی
۳۸ | گزینهٔ «۳» - فقط خودمان در جهان فردی وجود داریم و افراد دیگر با ما در آن شریک نیستند.
۳۹ | گزینهٔ «۲» - جهان اجتماعی دارای هویت فرهنگی است و فرهنگ خود، نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان است.
۴۰ | گزینهٔ «۱» - فرد هنگامی که براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند از جهان فردی وارد جهان فرهنگی می‌شود.
۴۱ | گزینهٔ «۲» - بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان اجتماعی، تناسب و هماهنگی وجود دارد و هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات اجازهٔ بروز می‌دهد.
۴۲ | گزینهٔ «۳» - از بخش فردی جهان انسانی با عنوان جهان ذهنی یاد می‌کنند و از بخش اجتماعی آن با عنوان جهان فرهنگی یاد می‌کنند.
۴۳ | گزینهٔ «۴» - در دیدگاه اول ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
۴۴ | ۱- ب) جهان تکوینی ۲- الف) جهان ذهنی
۳- هـ) جهان فرهنگی ۴- د) جهان اجتماعی
۴۵ | الف) جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.
ب) دیدگاه متفکران جهان اسلام
ج) فرهنگ
د) مستقل از خواست و ارادهٔ انسان است.
۴۶ | الف) تناسب و هماهنگی
ب) با بیان آن به دیگران
ج) به همان نوع از عقاید و خصوصیات اجازهٔ بروز می‌دهد.
۴۷ | الف) ۲ ب) ۳ ج) ۱
۴۸ | جهان فردی (ذهنی) - جهان اجتماعی (فرهنگی)
۴۹ | ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی
۵۰ | زندگی انسان
۵۱ | جهان فرهنگی
۵۲ | با اندیشه و عمل انسان
۵۳ | به دلیل اهمیت و گستردگی
۵۴ | جهان ذهنی (فردی) - جهان فرهنگی (اجتماعی)
۵۵ | بعد اجتماعی
۵۶ | بخش فردی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.
۵۷ | فرهنگ
۵۸ | خیر - جهان فردی
۵۹ | وقتی دربارهٔ موضوع خاصی می‌اندیشیم.
۶۰ | وقتی که بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار کند.
۶۱ | جهان فرهنگی
۶۲ | جهان فردی یا ذهنی
۶۳ | تناسب و هماهنگی
۶۴ | با نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی
۶۵ | جهان تکوینی
۶۶ | جهان تکوینی
۶۷ | جهان تکوینی
۶۸ | چون این جهان مستقل از خواست و ارادهٔ او است و پیش از انسان هم بوده است.
۶۹ | جهان انسانی
۷۰ | طبیعت و فوق طبیعت
۷۱ | جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند و از چهار جهان سخن می‌گویند.
۷۲ | دیدگاه دوم - دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.

۷۳ | دیدگاه اول - دیدگاهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کند.

۷۴ | دیدگاه دوم - دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.

۷۵ | علوم طبیعی

۷۶ | باعث سلب شدن برخی از ظرفیت‌ها و قابلیت‌ها، از علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.

۷۷ | دیدگاه سوم یا قرآنی

۷۸ | دیدگاه اول

۷۹ | دیدگاه سوم یا قرآنی

۸۰ | جهان انسانی یعنی هر چه را که انسان با اندیشه و عمل خود پدید می‌آورد و محصول زندگی انسان است.

۸۱ | جهان فردی همان جهان ذهنی نامیده می‌شود و جهان فردی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و دارای ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها است.

۸۲ | وقتی فردی دربارهٔ موضوعی خاص می‌اندیشد در محدودهٔ جهان فردی و ذهنی خود قرار دارد ولی هنگامی که اندیشهٔ خود را به صورت نوشته و گفتار بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند به جهان فرهنگی وارد شده است.

۸۳ | بخش اجتماعی یا فرهنگی - جهان اجتماعی و فرهنگی زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربرمی‌گیرد و این بخش هویت فرهنگی دارد و فرهنگ شیوهٔ زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

۸۴ | بخش اجتماعی جهان انسانی، هویت فرهنگی دارد. فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

۸۵ | میان جهان ذهنی و فرهنگی جهان انسانی رابطهٔ تناسب و هماهنگی وجود دارد و هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات اجازهٔ بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند.

۸۶ | جهان تکوینی جهانی است که پیش از انسان هم بوده است و وجود آن مستقل از اراده و خواست انسان است و محصول زندگی انسان نیست.

۸۷ | طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و از سه جهان طبیعت، ذهن و فرهنگ سخن می‌گویند.

۸۸ | جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌کنند و جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند و از چهار جهان ذهنی، فرهنگی، طبیعت و فوق طبیعت سخن می‌گویند.

۸۹ | در دیدگاه دوم، جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است و به جهان فرهنگی اهمیت داده می‌شود و در نتیجه، جهان ذهنی و تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهد و جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آن‌ها می‌گردد.

۹۰ | دیدگاه اول - در این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است و ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. نادیده گرفتن تفاوت بین علوم طبیعی و علوم انسانی باعث سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.

۹۱ | این دیدگاه مربوط به نظر قرآن است و از نظر این دیدگاه جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نبوده و ادراک و آگاهی محدود به انسان نیست و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۹۲ | ۱ زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها سر باز می‌زنند.
۲ ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.

درس ۲ فرهنگ جهانی

۹۳ | صحیح

۹۴ | صحیح

۹۵ | غلط (از مرزهای جغرافیایی و قومی خود عبور می‌کند ...)

۹۶ | صحیح

۹۷ | صحیح

۹۸ | صحیح

۹۹ | غلط (کانون سرمایه‌داری ...)

۱۰۰ | غلط (مربوط به یک گروه و قوم خاص نیست.)

۱۰۱ | صحیح

۱۰۲ | صحیح

۱۰۳ | صحیح

۱۰۴ | غلط (باید از معنویت ...)

۱۰۵ | صحیح

۱۰۶ | غلط (فرهنگ مطلوب عدالت ...)

۱۰۷ | صحیح

۱۰۸ | صحیح

۱۰۹ | غلط (آزادی ...)

۱۱۰ | غلط (روحیهٔ تعهد و مسئولیت ...)

۱۱۱ | صحیح

۱۱۲ | غلط (هیچ نقشی ...)

۱۱۳ | غلط (اگر به پرسش بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پاسخ ندهد، ...)

۱۱۴ | صحیح

۱۱۵ | غلط (پذیرش تفاوت‌ها و ...)

۱۱۶ | جغرافیایی - قومی

۱۱۷ | عقاید و ارزش‌های کلان - گسترهٔ جغرافیایی - تداوم تاریخی

۱۱۸ | جهانی - سلطه‌جویانه

۱۱۹ | فرهنگ سلطه یا استکبار

۱۲۰ | دنیوی

۱۲۱ | ثروت و قدرت